

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny

Zakład Bakteriologii

ul. Żołnierska 18

10-561 Olsztyn

tel.(89) 538-64-60

Godziny przyjmowania badań zewnętrznych :

poniedziałek – piątek 7.45 – 14.45

Pobieranie materiału do badań mikrobiologicznych

1. Zlecenie badania mikrobiologicznego:

- lekarz zlecający badanie zobowiązany jest do czytelnego i dokładnego wypełnienia "ZLECENIA BADANIA MIKROBIOLOGICZNEGO" (zgodnie z Ustawą z dnia 5. 12. 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych oraz Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21. 01. 2009 w sprawie standardów jakości dla laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych),
- osoba zlecająca badanie potwierdza to własnoręcznym podpisem,
- osoba pobierająca badanie ma obowiązek:
 - przestrzegania zasad bezpieczeństwa swego i pacjenta (zasady aseptyki),
 - przygotowania pacjenta do badania(wg instrukcji),
 - dokładnego i czytelnego opisu wymazówki/pojemnika do transportu badania,
 - zweryfikowania danych pacjenta z danymi na Zleceniu Badania Mikrobiologicznego,
 - zabezpieczeniu badania do czasu transportu do Zakładu Bakteriologii.
- osoba pobierająca badanie potwierdza prawidłowość procedury własnoręcznym podpisem na zleceniu,
- w przypadku pobierania materiału przez samego pacjenta (np. mocz na posiew), powinien być on dokładnie poinstruowany o zasadach prawidłowego pobierania i transportu do laboratorium.

2. Zabezpieczenie materiału do diagnostyki mikrobiologicznej:

- każdy materiał biologiczny należy traktować jako ZAKAŻNY i zabezpieczyć go przed:
 - uszkodzeniem,
 - przedostaniem się do środowiska,
 - dostaniem się w niepowołane ręce,
- aby materiał zachował wartość diagnostyczną powinien być odpowiednio zabezpieczony (zgodnie z instrukcją).

3. Transport materiału do laboratorium – zalecenia ogólne:

- materiał do diagnostyki mikrobiologicznej powinien być jak najszybciej dostarczony do laboratorium,
- podczas transportu powinien być chroniony przed przegrzaniem lub nadmiernym przechłodzeniem,
- powinien być przewożony w odpowiednim pojemniku oraz zabezpieczony przed uszkodzeniem, wylaniem, zaginięciem, kontaktem z niepowołanymi osobami,
- zlecenia do badania należy zabezpieczyć przed zabrudzeniem materiału biologicznego.

4. Czas oczekiwania na wynik – uzależniony jest od rodzaju materiału, charakteru wzrostu, konieczności rozszerzenia metod diagnostycznych.

Material	Przygotowanie pacjenta	Instrukcja pobrania	Przechowywanie, transport
ZAKAŻENIA DROG ODDECHOWYCH			
Wymaz z nosa	Materiał z nosa można pobrać o każdej porze dnia przed wydmuchaniem nosa, oraz pod warunkiem, że przez 2-3 godziny przed badaniem nie były stosowane środki antybakteryjne i inne krople, maści i kremy.	Materiał pobrać za pomocą wymazówki suchej lub zwilżonej jałową solą fizjologiczną. Materiał należy pobrać z każdego otworu nosowego odpowiednio głęboko (ok 2 cm.).	Materiał pobrany na wymazówkę z podłożem transportowym należy dostarczyć w ciągu 24 godzin, przechowywać w temperaturze pokojowej. Wymazówka bez podłoża transportowego powinna być dostarczona jak najszybciej do Zakładu Bakteriologii (do 2 h).
Wymaz z nosa- badanie na nosicielstwo gronkowca złocistego		Materiał pobierać wymazówką z obu przedsionków nosa.	
Wymaz z gardła i jamy nosowo-gardłowej (w tym z migdałków)	Przed pobraniem wymazu pacjent powinien być na czczo, należy przepłukać jamę ustną przegotowaną wodą (nie należy myć zębów).	Przytrzymać szpatułką język w celu uwidocznienia miejsca pobrania materiału. Zdecydowanym, uciskającym, kolistym ruchem pobrać jałową wymazówką materiał ze zmienionych zapalnie miejsc, z powierzchni migdałków i łuków podniebiennych, czopów ropnych, nalotów lub pokrytych wydzieliną okolic tylnej ściany gardła. W przypadku suchych błon śluzowych można zwilżyć wacik jałowym roztworem soli fizjologicznej. Nie należy dotykać języka lub języczka podniebiennego i starać się	

		nie zanieczyścić wymazówki śliną. Wymazówkę z pobranym materiałem umieścić w probówce z podłożem transportowym. W przypadku podejrzenia grzybiczego badanie należy powtórzyć 3 razy.	
Plwocina	UWAGA! Wskazane jest pobranie plwociny przed wdrożeniem antybiotykoterapii. Jeżeli antybiotyk jest podawany należy podać informacje o przyjmowanym antybiotyku. UWAGA! Ponieważ górne drogi oddechowe (gardło, krtań) są skolonizowane florą bakteryjną, dlatego podczas pobierania plwociny konieczne jest duże zaangażowanie ze strony pacjenta. Plwocina powinna być pobrana rano na czczo. Przed pobraniem materiału należy umyć zęby, przepłukać jamę ustną i gardło przegotowaną wodą. (czynność powtórzyć kilkakrotnie). Jeśli pacjent posiada ruchomą protezę zębową, należy ją wyjąć. W przypadku trudności z odkrztuszaniem i uzyskaniem odpowiedniej ilości plwociny (1-3 ml), 1-2 dni przed pobraniem materiału należy zastosować u	Materiał powinien być uzyskany poprzez głęboki kaszel i odkrztuszanie (należy wziąć głęboki oddech, na chwilę wstrzymać oddech, odkrztusić głęboko i energicznie na wydechu). do jednorazowego, jałowego pojemnika z szerokim otworem. Materiał powinien mieć objętość około 1-3 ml. Do badania nie nadaje się ślina i wydzielina odkrztuszona z tylnej części gardła lub krtani. Pojemnik, zakręcić, opisać (imię, nazwisko, data i godz. pobrania).	Materiał należy dostarczyć do laboratorium w ciągu 2 godzin w temperaturze pokojowej. Jeżeli jest to niemożliwe, materiał należy schłodzić w lodówce dostarczyć do 24 godzin w temperaturze lodówki.

	pacjenta środki wykrztuśne, a w dniu pobierania można zastosować dodatkowo nawilżanie, nebulizację mieszaną (ok.25 ml) zawierającą glikol propylenowy lub solą fizjologiczną, albo zastosować oklepywanie pleców.		
Wymaz z nosa . Wykrywanie antygeny wirusa Sars-CoV-2	Materiał z nosa można pobrać o każdej porze dnia przed wydmuchaniem nosa oraz pod warunkiem, że przez 2-3 godziny przed badaniem nie były stosowane środki antybakteryjne i inne krople, maści i kremy.	Pobranie wymazu z nosa odbywa się w gabinecie zabiegowym w dni powszednie w godzinach 7.35-7.50. Wymaz pobiera osoba uprawniona z Zakładu Bakteriologii.	Test wykonywany jest w Zakładzie Bakteriologii natychmiast po pobraniu próby.
ZAKAŻENIA UCHA			
Wymazy z ucha zewnętrznego	Przed pobraniem materiału skórę ucha oczyścić sterylnym gazikiem nasączonym płynem do dezynfekcji skóry i odczekać do wyschnięcia.	Jałową wymazówkę osobną dla każdego ucha zwilżyć solą fizjologiczną i pobrać treść z zewnętrznego kanału ucha, uważając, aby nie zanieczyścić wymazówki przez dotknięcie skóry przewodu słuchowego.	Materiał pobrany na wymazówkę z podłożem transportowym należy dostarczyć w ciągu 24 godzin, przechowywać w temperaturze pokojowej. Wymazówka bez podłoża transportowego powinna być dostarczona jak najszybciej do Zakładu Bakteriologii(do 2 h).
Wymazy z ucha wewnętrznego	Materiał pobiera lekarz. Przed pobraniem materiału należy oczyścić kanał słuchowy. Materiałem może być aspirat wysięku z ucha środkowego po tympanocyciezie lub wydzielina z ucha pacjentów po samoistnej perforacji błony bębenkowej, lub z drenu jam bębenkowych.	Jałową wymazówkę (osobną dla każdego ucha) zwilżoną solą fizjologiczną, pobrać treść zmian ropnych. Aspirat po nakłuciu błony bębenkowej przenieść do jałowego pojemnika.	Materiał pobrany do jałowych pojemników należy dostarczyć w ciągu 3 godzin.

ZAKAŻENIA DRÓG MOCZOWO - PŁCIOWYCH

Wymaz z pochwy	Materiał najlepiej pobrać rano przed oddaniem moczu lub co najmniej 3 godziny po ostatnim oddaniu moczu Przez okres 24 godziny przed pobraniem należy zrezygnować z współżycia płciowego. Kobiety przed pobraniem próbki nie powinny stosować zabiegów higienicznych z użyciem środków odkażających. Przez okres 48 godzin przed pobraniem wymazu nie należy stosować żadnych leków dopochwowych lub maści zewnętrznych.	Wprowadzić wziernik jednorazowego użytku. Materiał pobrać ze ścian lub tylnego sklepienia pochwy wymazówką z podłożem transportowym.	Materiał pobrany na wymazówkę z podłożem transportowym należy dostarczyć w ciągu 24 godzin, przechowywać w temperaturze pokojowej.
Nosicielstwo <i>Streptococcus agalactiae</i> (SGB) 35-37 tyg ciąży		Pobranie wymazów zarówno z przedsionka pochwy jak i odbytu zwiększa czułość badania Należy wykonać posiew z pochwy (nie szyjki macicy) i posiew z odbytu (po przejściu przez zwieracz). Materiał pobrać za pomocą wymazówki z podłożem transportowym.	
Wymaz z szyjki macicy	Wymaz pobiera lekarz. Jałowym gazikiem usunąć wydzielinę i czop z ujścia szyjki macicy.	Wymazówkę wprowadzić do szyjki macicy na głębokość ok. 0,5 cm. Pobrać materiał przez pocieranie o ścianki szyjki. U kobiet w ciąży materiał pobierać wacikiem z ujścia zewnętrznego (bez penetracji w głąb szyjki) po usunięciu czopa śluzowego.	
Wymaz, wydzielina z cewki moczowej	Ujście cewki moczowej oczyścić za pomocą sterylnego gazika nasączonego roztworem soli fizjologicznej, a następnie osuszyć suchym, sterylnym gazikiem.	Wprowadzić do światła cewki cienką wymazówkę na głębokość ok. 2 cm. Materiał pobrać obracając wymazówką (10-20 sekund). Wymazówkę wprowadzić do podłoża transportowego.	
Wydzielina z gruczołu Bartholina	-	Przy obfitej wydzielinie – aspiracja	Materiał pobrany na wymazówkę z

		do strzykawki, materiał przenieść do jałowego pojemnika. Zmiany skąpoobjawowe – wymaz za pomocą wymazówki z podłożem transportowym.	podłożem transportowym może być przechowywany w temperaturze pokojowej i dostarczony w ciągu 24 godzin do laboratorium. Aspiraty w jałowych pojemnikach należy dostarczyć jak najszybciej, transportować w temperaturze pokojowej.
Stopień czystości pochwy – ocena biocenozy pochwy (najbardziej wiarygodnym jest materiał pobrany w środku cyklu)	-	Wydzielinę pochwową (pobraną przez wziernik) rozprowadzić eżą na opisanym szkiełku mikroskopowym. Następnie przykryć drugim szkiełkiem.	Szkiełka z rozmazem należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem, czy zanieczyszczeniem. Dostarczyć do laboratorium w ciągu 24 – 48 godzin.
Nasienie	Zaopatrzyć się w jałowy pojemnik do pobrania próbki. Przed pobraniem próbki nasienia mężczyzna powinien oddać mocz. Za pomocą wody z mydłem, bardzo dokładnie umyć żołądź prącia z uwzględnieniem miejsca pod napletkiem (konieczne jest odciągnięcie napletka). Ujście cewki moczowej oczyścić wacikiem zwilżonym solą fizjologiczną.	Otworzyć jałowy pojemnik nie dotykając jego brzegów i wewnętrznych powierzchni. Materiał pobrać bezpośrednio do pojemnika (w ilości >1ml). Pojemnik z pobranym materiałem opisać imieniem i nazwiskiem, data i godzina pobrania.	Materiał należy dostarczyć do laboratorium w ciągu 2 godzin, przechowywać w temperaturze pokojowej.
ZAKAŻENIA DRÓG MOCZOWYCH			
Mocz ze środkowego strumienia	Próbkę moczu pobierać przed rozpoczęciem leczenia antybiotykami. Mocz należy pobierać do jednorazowych, jałowych pojemników.	Oddać pierwszą porcję moczu do toalety, nie przerywając oddawania moczu pobrać porcję ze środkowego strumienia do jałowego pojemnika. Końcową porcję moczu należy	Pojemnik należy czytelnie opisać imieniem i nazwiskiem, datą oraz godziną pobrania. Próbka powinna zostać poddana procesowi analitycznemu jak najszybciej po pobraniu.

	Do badania najlepiej pobrać poranny mocz, minimum 4 godziny od ostatniej mikcji. U kobiet: Dokładnie umyć okolice cewki moczowej i krocza wodą i mydłem Wytrzeć w kierunku od przodu do tyłu. U mężczyzn: Umyć wodą z mydłem okolice ujścia cewki moczowej, odprowadzając napletek. Opłukać wodą i wytrzeć jednorazowym, papierowym ręcznikiem. Podczas oddawania moczu przytrzymać napletek, aby uniknąć zanieczyszczenia florą skóry.	oddać do toalety. Pojemnik dokładnie zamknąć nie dotykając jego brzegów. Opisać pojemnik imieniem i nazwiskiem, data i godziną pobrania.	Pojemnik z moczem należy dostarczyć do laboratorium w ciągu 2 godzin, w temperaturze pokojowej, jeśli czas jest dłuższy należy próbkę schłodzić i transportować w temperaturze 4°C (maksymalnie do 24 h). Alternatywną metodą, jeśli nie można dostarczyć próbki moczu do laboratorium w ciągu 2 godzin, jest transport próbki moczu na podłożu transportowo-wzrostowym.
Mocz pobrany przez cewnik	Przed wprowadzeniem cewnika do pęcherza moczowego ujście cewki moczowej i jej okolice należy przemyć dokładnie wodą i mydłem, a następnie preparatem antyseptycznym.	Po wprowadzeniu cewnika pierwszych kilka mililitrów moczu trzeba wylać, ponieważ w pierwszej porcji mogą znajdować się bakterie kolonizujące cewkę moczową. Należy pobrać mocz z zachowaniem zasad aseptyki przez specjalny port, którego membrana powinna być zdezynfekowana przed nakłuciem. Nie należy rozłączać worka i cewnika oraz nie pobierać moczu z worka. Należy pobierać mocz przez świeżo założony cewnik, a nie przez	

		cewnik utrzymywany wcześniej w pęcherzu. Taka próba nie ma wartości diagnostycznej.	
Mocz ze środkowego strumienia- osoba pobierająca	Przygotowanie osoby pobierającej materiał: Osoba pobierająca mocz od pacjenta powinna nałożyć jednorazowe rękawiczki ochronne i przestrzegać zasad aseptyki.	Ogólne zasady pobierania moczu: Jednorazowy, jałowy pojemnik otwierać wyłącznie na czas napełniania go moczem, nie dotykać jego brzegów oraz wewnętrznych powierzchni. Do badania najlepiej pobrać poranny mocz, po przerwie nocnej.	
ZAKAŻENIA SKÓRY, TKANEK MIĘKKICH, RAN			
Rana powierzchowna	Bez stosowania przed pobraniem środków działających miejscowo (aerozole, maści, kremy). Badanie powinno być wykonane przed pierwszą dawką antybiotyku lub 5-7 dni po zakończeniu antybiotykoterapii. Przed pobraniem oczyścić okolice rany, odkazić środkiem dezynfekcyjnym przeznaczonym do odkażania skóry i pozostawić do wyschnięcia (zgodnie z zaleceniami producenta).	Pobrać materiał jałową wymazówką z pogranicza i centralnej części rany. Umieścić wymazówkę w podłożu transportowym, lub pobrać materiał jałową wymazówką zwilżoną solą fizjologiczną z pogranicza i centralnej części rany. Umieścić wymazówkę w jałowej probówce.	Pobrany materiał opisać: imię i nazwisko pacjenta, rodzaj materiału, data i godzina pobrania. Pobrany materiał na wymazówkę bez podłoża transportowego należy dostarczyć jak najszybciej do Zakładu Bakteriologii, najpóźniej w ciągu 2 godzin od pobrania. Do czasu transportu pobrany materiał pozostawić w temperaturze pokojowej. Transportować w temp. pokojowej.
Rana pooperacyjna	Za pomocą jałowej soli fizjologicznej usunąć z powierzchni rany resztki ropy, tkanki martwicze. Ranę przemyć jałowym roztworem soli fizjologicznej.	Pobrać materiał jałową wymazówką z miejsca toczącego się procesu zapalnego. Umieścić wymazówkę w podłożu transportowym. Ropę i płyny wysiękowe najlepiej pobrać strzykawką ok. 1-5 ml do	Materiał pobrany na wymazówkę na podłożu transportowym, należy przesłać do Zakładu Bakteriologii, do 24 godzin od pobrania. Transportować w temp. pokojowej . Materiał pobrany do jałowych pojemników należy dostarczyć do laboratorium w ciągu 2 godzin w

		jałowego pojemnika.	temp. pokojowej.
Odleżyna		Pobrać wymaz wprowadzając wacik jak najgłębiej do podstawy rany i pobierać ruchem obrotowym z jak największej powierzchni rany. Wymazówkę umieścić w jałowej probówce, lub w podłożu transportowym.	
Owrzodzenie	Obrzeże owrzodzenia zdezynfekować środkiem dezynfekcyjnym przeznaczonym do odkażania skóry i pozostawić do wyschnięcia (zgodnie z zaleceniami producenta). W przypadku otwartego owrzodzenia oczyścić go za pomocą jałowego wacika nasączonego jałową solą fizjologiczną. W przypadku zmian na skórze pokrytych zaschniętą wydzieliną przy pomocy gazika nasączonego 70 % roztworem alkoholu etylowego przemyć obrzeże rany i jej górną powierzchnię. Odczekać do wyschnięcia.	Jałowym skalpelem lub pęsetą usunąć zeschniętą warstwę. Jałową wymazówką ruchem obrotowym pobrać materiał z jak najgłębszych warstw – z dna owrzodzenia na zestaw transportowy, lub umieścić wymazówkę w jałowej probówce.	
Oparzenie	Oparzoną powierzchnię skóry zdezynfekować środkiem dezynfekcyjnym przeznaczonym do odkażania skóry i pozostawić do	Jeśli materiał pobierany jest wymazówką, to należy dotrzeć jak najgłębiej do podstawy rany, pobrać materiał z kilku miejsc	

	wyschnięcia (zgodnie z zaleceniami producenta).	jednocześnie.	
Ropień otwarty	Odkazić powierzchnię skóry nad ropniem, środkiem dezynfekcyjnym przeznaczonym do odkażania skóry i pozostawić do wyschnięcia (zgodnie z zaleceniami producenta).	Nakłuć ropień igłą lub delikatnie wycisnąć ropę nie dotykając miejsca z którego będzie pobierany wymaz. Pierwszą porcję ropy odrzucić (przetrzeć jałowym gazikiem). Kolejną porcję ropy pobrać na wymazówkę zwilżoną jałowym roztworem soli fizjologicznej, umieścić w jałowej probówce (bez podłoża transportowego) lub pobrać na zestaw transportowy. Można pobrać materiał do jałowego pojemnika.	
Ropień zamknięty		Pobranie materiału strzykawką zamiast wymazówką: -pobrać materiał poprzez punkcję (zaaspirować wydzielinę z najgłębszej części rany) do jałowej strzykawki o pojemności 3-5ml, Zaaspirowany materiał przenieść do jałowego pojemnika. W przypadku pobierania wymazów wskazane jest pobrać na zestaw transportowy.	
Rozległe rany	Powierzchnię rany oczyścić jałowym roztworem soli fizjologicznej.	Pobrać na wymazówkę z podłożem transportowym co najmniej 2 wymazy: z pogranicza zmian zapalnych i z centralnej części rany	

		(lub jeden wymaz pobrany z jak największej powierzchni – ruchem zygzakowym).	
Zmiany skórne pokryte zeschniętą wydzieliną	Odkazić powierzchnię środkiem dezynfekcyjnym i poczekać do wyschnięcia.	Jałowym skalpelem lub pensetą usunąć zeschniętą wydzielinę. Materiał pobrać jałową wymazówką z jak najgłębszych warstw (wykonując ruch obrotowy).	
ZAKAŻENIA OKA			
Worek spojówkowy- wymaz	Materiał najlepiej pobrać rano, przed umyciem oczu. Jeśli istnieje konieczność pobrania wymazu z oka w innej porze dnia, nie należy przepłukiwać ani nie zakraplać oczu przynajmniej 4 godziny przed pobraniem. Również materiału nie należy pobierać w ciągu 4 godzin po płukaniu lub podaniu środków przeciwbakteryjnych lub znieczulania preparatem wykazującym działania przeciwbakteryjne, Nie wykonywać badania w trakcie antybiotykoterapii ogólnoustrojowej Można stosować bardzo cieniutkie jałowe wymazówki (okulistyczne) z alginianu wapnia, dakronu z podłożem transportowym. Pobieranie wymazów grubymi wymazówkami jak do gardła i nosa powoduje zawsze	Wymazy pobierać oddzielnie ze ściśle określonego miejsca w oku (spojówka, rogówka), a nie ogólnie z oka. Wymazy pobierać z każdego oka na oddzielny zestaw do wymazów Wskazane jest pobieranie oddzielnych wymazów z jednego i drugiego oka nawet jeśli proces zakaźny dotyczy tylko jednego. Dokładnie odciągnąć dolną i/lub górną powiekę. Wyjąć z zestawu i zwilżyć wacik wymazówki w jałowym roztworze soli fizjologicznej. Ostrożnie pobrać próbkę z worka spojówkowego jałową wymazówką pocierając wewnętrzną powierzchnię powieki dolnej i/lub górnej w kierunku od zewnętrznego kącika do wewnętrznego. Umieścić wymazówkę w probówce z podłożem transportowym. Wymaz przeznaczony do	Opisać próbkę imieniem i nazwiskiem pacjenta(ki), wpisać rodzaj materiału i datę oraz godzinę pobrania próbki. Próbkę po pobraniu przechowywać w temperaturze pokojowej. W miarę możliwości dostarczyć jak najszybciej do Zakładu Bakteriologii. Pobrany materiał na wymazówkę bez podłoża transportowego należy dostarczyć najpóźniej w ciągu 2 godzin od pobrania. Do czasu transportu pobrany materiał pozostawić w temperaturze pokojowej. Transportować w temp. pokojowej. Materiał pobrany na wymazówkę na podłożu transportowym należy przesłać do Zakładu Bakteriologii do 24 godzin od pobrania. Może być przechowywany w temp. pokojowej do czasu transportu.

	zanieczyszczenie bakteriami ze skóry i rzęs.	wykonania preparatu mikroskopowego pobrać na zestaw bez podłoża transportowego.	Transportować w temp. pokojowej .
Wydzielina oczna		Wydzielinę worka spojówkowego pobrać cienką wymazówką i umieścić w podłożu transportowym; unikać dotykania skóry i rzęs. Materiał płynny pobrać za pomocą strzykawki, przenieść do jałowego pojemnika.	Materiał pobrany do jałowego pojemnika dostarczyć w ciągu 2 godz. do Zakładu Bakteriologii. Transportować w temp. pokojowej.
ZAKAŻENIA PRZEWODU POKARMOWEGO			
Wykrywanie antygenu dehydrogenazy glutaminianowej i toksyn A i B Clostridioides difficile w kale	-	Pobrać do jałowego pojemnika w ilości: kał płynny ok. 2-5 ml, kał uformowany w wielkości orzecha włoskiego.	Dostarczyć jak najszybciej do laboratorium. W razie konieczności przechowywać w temp. lodówki, dostarczyć do 24 godz. w temperaturze lodówki.
Próbki do badań w kierunku Rotawirusów i Adenowirusów	-	Pobrać do jałowego pojemnika w ilości: kał płynny ok. 1-2 ml, lub kał uformowany w wielkości orzecha włoskiego.	Dostarczyć jak najszybciej do laboratorium, najpóźniej w ciągu 2 godzin. Wszystkie próbki należy transportować i przechowywać w temperaturze 2-8°C.
NOSICIELSTWO PATOGENÓW ALARMOWYCH			
ODBYTY	Okolice, z których ma być pobrany materiał należy dokładnie umyć, nie należy używać maści, kremów, emulsji przed pobraniem materiału.	Wymaz z odbytu w kierunku patogenów alarmowych – posiew: Materiał pobrać w postaci wymazu na jałowy wacik wymazówki transportowej. Wacik wprowadzić poza zwieracz odbytu na głębokość ok. 3 cm (konieczny, widoczny ślad	Opisać próbkę (imię, nazwisko, rodzaj pobranego materiału). Wymaz z odbytu na posiew: Materiał pobrany na podłożu transportowe może być przechowywany do 24 godz. w temp. pokojowej.

		kału). Po pobraniu materiału wymazówkę umieścić w probówce z podłożem transportowym.	
WYKRYWANIE ZAKAŻEŃ UKŁADU ODDECHOWEGO- METODY GENETYCZNE			
NOS w kierunku wirusa SARS-COV-2, oraz w kierunku wirusa RSV i wirusów grypy A i B.	Materiał z nosa można pobrać o każdej porze dnia przed wydmuchaniem nosa oraz pod warunkiem, że przez 2-3 godziny przed badaniem nie były stosowane środki antybakteryjne i inne krople, maści i kremy.	Pobranie wymazu z nosa odbywa się w gabinecie zabiegowym w dni powszednie w godzinach 7.35-7.50. Wymaz pobiera osoba uprawniona z Zakładu Bakteriologii. Wprowadzić wymazówkę nosową w nozdrze, na głębokość od 1 do 1,5 cm. Obrócić wymazówkę, dociskając ją do wnętrza nozdrza przez 3 sekundy, jednocześnie palcem dociskając wymazówkę od zewnętrznej stony nozdrza. Używając tej samej wymazówki, powtórzyć procedurę dla drugiego nozdrza. Również zastosować nacisk zewnętrzny drugiego nozdrza. Wyjąć wymazówkę i umieścić w probówce z 3 ml podłoża transportowego do wirusów. Złamać wymazówkę na poziomie oznaczonym linią i szczelnie zamknąć zakrętką probówkę do pobierania próbek.	Test wykonywany jest w Zakładzie Bakteriologii po pobraniu próby.
WYKRYWANIE ZAKAŻEŃ PRZEWODU POKARMOWEGO- METODY GENETYCZNE			
Wykrywanie genotypów Norowirusa G I i G II w kale.	Przed pobraniem kału do badań należy zaopatrzyć się w	Kał należy pobrać za pomocą łopatki umieszczonej w pojemniku	Opisać probówkę (imię, nazwisko, data i godzina pobrania

	jednorazowe pojemniki przeznaczone do próbek kału.	jednorazowym. Ważne jest aby materiał pochodził z różnych miejsc tej samej porcji kału. Pojemnik należy szczelnie zamknąć i zabezpieczyć woreczkiem foliowym.	materiału).Dostarczyć jak najszybciej do laboratorium, do 2 godzin w temp. pokojowej. Jeżeli jest to nie możliwe, próbę przechowywać w temperaturze lodówki. Dostarczyć do laboratorium, jak najszybciej maksymalnie do 24 godzin w temp. lodówki.
--	---	--	---

Zakład Bakteriologii WSS w Olsztynie prowadzi szerszy zakres badań niż przytoczony w tabeli: posiewy krwi, płynu mózgowo-rdzeniowego, płynów ustrojowych, popłuczyn z dolnych dróg oddechowych, materiałów bronchoskopowych, cewników naczyniowych. Ponieważ są to badania wysoko specjalistyczne, przeznaczone dla pacjentów szpitalnych, nie uwzględniono ich w powyższym zestawieniu.

Pobieranie wymazów odbywa się w gabinecie zabiegowym na wysokim parterze, pok. 25 w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie w dni powszednie w godz. 07.35-7.50

Więcej informacji na temat prawidłowego pobrania materiału i kierunku badań można uzyskać w Zakładzie Bakteriologii pod nr tel. (89) 538-64-60 w dni powszednie w godz. 07.30-15:05.